Ч. 46 Субота 28 лютого (12 марта) 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

Комунікат екзекутивного комітету правиці і наради тогож комітету. — Аґітация ческих радикалів против Молодочехів — Чутка о складі нової президиї палати послів. — Інтриґи Анґлії в Росиї в Хині.)

Екзекутивний комітет правиці видав по вчерашній нараді слідуючий комунікат: „По подрібнім обговореню політичного положеня, уповажнено предсідателя Яворского, щоби увійшов в близші зносини з правительством для обговореня на разї формальних справ, котрі вимагають пильного залагодженя." — Кажуть, що на засіданю екзекутивного комітету правиці сконстатовано, що правиця не єсть партиєю правительственною, анї ґр. Тун не єсть міністром правиці. Признано потребу заманіфестувати солідарність всіх партий правиці в справі торічної адреси а іменно, що правиця держить ся засад: автономія, рівноуправнене, піднесене релігії і добробиту в народї. Правиця готова підпирати правительство ґр. Туна, але насамперед мусить знати єго проґраму. Через то, що др. Беренрайтер вступив до міністерства, правиця ще зовсім не зблизила ся до ліберальної німецкої шляхти з Чехії — то лиш правительство оперло ся на сій партиї. — Посли: Ебенгох і Діпавлі сконстатували повну солідарність католицкої партиї людової з иншими партиями парляментарної більшости. Обговорювано також справу президиї і була бесїда о тім, щоби президентом був Поляк, а коли би коло польске нікого не визначило, то має ним бути Німець католик. Віцепрезидентами були би тогди: один Молодочех і один Німець з ліберальної шляхти. Коли-ж би Молодочехи не визначили до президиї нікого, то віцепрезидентом міг би стати якийсь полудневий Славянин. Що-до звістного внесеня Фалькенгайна, то промавляно за тим, щоби уважати єго за небувше.

Недавно тому ми сказали, що Молодочехи постаріли ся і поправдї стали ся Старочехами. Так і єсть дїйстно, мимотого, що они все ще старають надати собі вид молодости і молодечої палкости тим, що відпекують ся від дра Кайцля, кажуть, що він на власну руку увійшов до кабінету та що они все ще не суть правительственною партиєю. Факти однакож тому перечать; а найлїпшим хиба доказом на то єсть той факт, що їх випирає вже нова молодша партия радикальна так само, як колись они випирали давних Старочехів. Та радикальна партия розвинула тепер сильну аґітацию против Молодочехів по цілім краю а незадовго і прийде до отвертої борби, в котрій покаже ся, котра з обох партий має більшу силу. Др. Кайцль ставши міністром зложив свій мандат посольский, але ставить знову свою кандидатуру в Каролїненталь. Радикальна партия ставить против него контркандидатом радикала дра Рашіна. Покаже ся отже, чи слова Молодочехів погодять ся з їх ділами. Скоро они уважають ся все ще за давних противників правительства, то очевидно будуть мусїли або поставити против свого давного проводиря окремого контркандидата або будуть мусїли згодити ся на радикала дра Рашіна. Не здаєсь однакож, щоби они відмовили своєї помочи міністрови дрови Кайцлеви.

В кругах парляментарних говорять, що президентом палати послів стане імовірно посол др. Фукс; першим віцепрезидентом буде хтось з нїмецкої вірноконституцийної партиї а другим віцепрезидентом пос. Ферянчич.

І знову річ непевна, чи Росия дїйстно зробила вже угоду з Хіною в справі Порту Артура і Талїенвану. А коли то дїйстно стало ся, то видко бодай, як европейскі цивілізатори інтриґують проти себе в Хінї. Німецкий подорожник Е. Вольф, подає іменно з Пекіну слідуючу вість берлиньскому Tageblatt-ови, датовону 9-го марта: Хіна все ще не згодила ся на всї жаданя, які російский посол в Пекінї ставив найвисшій радї державній (Цуп'-лї-Ямен) що-до Порту Артура. Длятого репрезентант царя, ґр. Ґассіні, поставив хіньскому правительству речинець, аж до котрого оно мусить дати рішучу відповідь. Сей речинець кінчить ся слїдуючої пятниці (нинї, дня 11 марта — *Ред.)* Росия хоче тим зробити пресию на сина „царства небесного" і має надію, що підложеною першою міною відстрашить субскрибентів нової, заключеної з анґлійско-німецкими банками позичку в сумі 16 мілїонів фунтів, котра, як звістно, має послужити на сплату военного відшкодованя Японцям. Наколи би Хіна не згодила ся на ті жаданя Росиї, то тим способом мають бути здержані її средства до сплати відшкодованя, що було би знов причиною, щоби Японцї не уступили ся в маю з Веї-геї-веї, до чого обовязує їх мировий дого-

---

2)

Виклятий.

(З фіньского. — Написав Юані Аго.)

(Дальше).

Юнну знав тепер лиш то одно, що він мусить звідси втїкати, втїкати від всього і на все. Хотів втечи в дикі лїси і укрити ся як медвідь в своїм берлозї. Тодї нехай попробують прийти ті пси і нехай з ним кусають ся.

Він нагле встав і вийшов на двір — навіть сю ніч не хоче бути на тім місци.

Забрав свої річи з шопи, вложив кусень хлїба в кошіль і пішов з подвіря нїким не замічений. Небавом зійшов з дороги і пустив ся бічною стежкою.

Ішов вздовж огорожі кіньского пасовиска, де недалеко пас ся єго гнїдий приятель. Коло него заходив ся він заєдно щиро і з любовію і тепер заірзав вірний кінь злегка, коли почув з далека єго кроки. Він постояв трохи коло него, погладив ніжно єго шию, промовив кілька слів і подзвонив хвильку єго дзвінком. То був єго одинокий приятель, одинокий, що не сказав нїколи обидного слова і в котрого очах не читав він нїколи потайної насьмішки.

* * *

Було то в недїлю перед полуднем, коли Юнну вибирав ся в свої глухі ліси. Коли всї другі були в церкві, зайшов він до господаря, так, що нїхто єго не бачив. За ощаджені гроші купив свого гнїдого приятеля, а з господарем умовив ся, що коли він, Юнну, наміряє на все поселити ся в лїсах, то має право засївати поле десять лїт з черги без нїякого чиншу, лише під тим одиноким условем, що буде давати господареви частину зібраних землеплодів. Крім того вимовив собі господар, що на случай, коли би Юнну схотів вернути назад до села між людий, то всї будинки стають власностию господаря.

— „Ага, вертати до людий, коли я ледве утїк перед ними" — сьміє ся Юнну сам до себе, ведучи коня за поводи — сїсти на него не має серця — і запускаючи ся чим раз глубше і глубше в ліс.

Дуже по дурному з єго сторони, що він вже давно, давно не зробив того! Але як він міг хочби припускати, що на сїм сьвітї н йде ся чоловік, що не схоче єго ошукати і висьміяти. — Або то, що він віддає єму ґрунт на десять лїт без чиншу, без нїяких адвокатских карлючковатих умов, без нїяких застережень — о, тому чоловікови буде він вдячний, десять раз вдячний, він добровільно віддасть єму весь дохід з ґрунту, який лишить ся від єго конечної потреби. І на згадку тої доброти Юнну мякне як віск, так, що губи зачинають дрожати і він мусить рукою обтерти сльози в очпі.

Він іде скоро дикими, травою зарослими стежками, що тягнуть ся без перерви вздовж берега болот і краю лїсів, куда ледве чи ходять другі люди. Вкінци виходить на вершок високої скали, звідки не бачить нїчого, як лиш безконечний пожовклий осїнний ліс і дрімаючі в глухій тишині болота, що визирають зпоза кождого краю лїса. Сьвіт людий далеко звідси, як далеко око засягне, з поза далеких горбів не чути нї одного голоса, не видко нї одного диму, знаку людских мешкань. Лиш далеко, далеко в лїсах чути від часу до часу голос мисливского пса і деколи гукне вистріл і роздасть ся глухо в многократнім відгомонї. Але мисливцї ходять своїми дорогами, они певне не прийдуть непокоїти єго.

Однако для осторожности втикиє він в дзвінок свого гнїдого кулак моху і вандрує дальше.

Але навіть і у себе, в своїй хатї не має єго душа спокою. Тижднями мучить єго неспокій і тревога, що „сьвіт" найде єго може й в тій скритцї, що сьміховальцї могли би єго глядати і приходити цїлими товпами, аби лиш єго звідси вигнати. А може Тафво додержить своєї погрози і піде таки до суду та обжалує єго о намірене убийство.

І так цїлу осінь мучать єго ті думки.

Єго хата стоїть в долинї на березї озера, між двома високими горбами. Недалеко того місця, що він собі єго вибрав, стояла вже від давна лїсна буда, напів вже в землю запала, збудована перед лїтами, аби вуглярі мали де ночувати. Він поправив кріпло на нїй і мешкає там так довго, доки будує свою хату. Коли єї побудує, оберне буду на стайню.

Вже коли обрабляє бальки і робить ґонти, здаєть ся єму часом, немов би чув чиїсь кроки там в гущавинї лїсній та бачив, як хтось тамтуди ходить. Він перестає робити і наслухує, як злодій, що втїк своїм наставникам, здержуючи в собі віддих і не рушаючись з місця. Особливо в недїлю нападає єго страх перед

вір в Сімоносекі. Що Хіна ставить опір Росиї, то причиною тому есть знов інтриґа Анґлії против Росиї в Пекіні, котра не хоче допустити до того, щоби порозуміне Росиї з Хіною вийшло для першої так користно, як на то заносить ся. Можна припускати, що росийска пресия на Хіну не зробить великого враженя на тих, що хотять Хіні позичити гроші. З другої же сторони промавляє богато за тим, що хіньске правительство піддасть ся пресиї Росиї і сповнить єї жаданя.

Новинки.

Львів дня 11-го марта 1898.

— Ювилей Є. Вел. Цісаря. Львівский Маґістрат видав слідуюче оповіщене: Після рескрипту Вис. ц. і к. Міністерства війни з дня 2-го лютого 1898 ч. 492, есть інтенцією Є. ц. і к. Апостольского Величества з нагоди 50-літного ювилею панованя установити памятковий медаль, котрим має обдарувати ся без огляду на род служби і степень (клясу ранґи) всї особи, котрі в часї від 2-го грудня 1848 до 2-го грудня 1898 включно були в чинній службі у войску, в военній маринарці, в ґвардиях, в краєвій обороні або в жандармериї. — Будуть два роди того медалю, а то: а) з бронзу для тих, котрі служили до 50 літ, б) з золота з орлом над медалем для тих, котрі служили 50 літ або довше. Для зібраня потрібних дат до виготовленя виказу осіб управнених до одержаня памяткового медалю, взиває маґістрат інтересованих, щоби найпізнїйше в речинци до 21-го марта 1898 зголосили ся в департаменті IV. В. маґістрату (ратуш, партер) в годинах від 9-ої рано до 1-ої з полудня і при помочи войскових документів (войскової відправи, паспорту загального ополченя і т. ин.) виказали, що мають услівя одержаня медалю. Особи, котрі суть не в евіденциї войскових властий, войскові пенсионісти, інваліди, уміщені в войскових домах інвалідів, або з патентом не потребують зголошувати ся до маґістрату, бо їх виклаже войсковість. Виключені від обділеня памятковими медалями суть ті войскові, котрі в наслідок судового вироку утратили право носити ордерові відзнаки.

— Іменованя. П. Міністер рільництва іменував комісаря повітового дра Стан. Бальдвина Рамулта концепістом міністерияльним в міністерстві рільництва. — П. Міністер просьвіти іменував фахового учителя в школі промисловій у Львові, Петра Гарасимовича, дїйстним учителем тої-ж школи.

— Страшна смерть в поєдинку. Італьяньский посол Феліче Кавальоті, про котрого згадували ми вже вчера, згинув дня 7-го с, м. страшною смертию в поєдинку з послом Маколя. Був то его 37-ий поєдинок. Противники чотири рази напирали на себе. За четвертим разом Маколя тяв Кавальоті'го шаблею так нещасливо в самі уста, що відрубав ему язик і розтяв шию. Кров пустилась струєю з раненого, котрий повалив ся на землю і за кілька хвиль помер. Тїло помершого зложено поки-що в віллї графинї Челере, де відбував ся поєдинок і обсипано цьвітами. Як покійник був люблений в народї, може бути доказом сей факт, що коли розійшлась вість о смерти Кавальоті'го і тїло его лежало вже на катафальку, явив ся якийсь селянин і зложив польні цьвіти коло помершого; він не хотів подати свого імени лиш сказав: „Кавальоті зробив менї богато доброго“.

— Процес паліїв з Рясни рускої Пейсаха і Іцка Гімпля, який через кілька днів відбував ся у Львові, закінчив ся тим, що судиї присяжні на 33 поставлених їм питань потвердили 31. На основі вердикту судиїв присяжних засудив трибунал Іцка Гімпля (батька) яко головного виновника 15 підпалів на тяжку вязницю заострену одноразовим постом що місяця через цїле житє. а Пейсаха (сина) яко дїйстного спільника на 15 літ тяжкої вязниці. а крім того обох на відшкодоване для селян, що через них потерпіли.

Телеґрами.

Відень 11 марта. Стан недуги Архікняг. вдовиці Стефанії поліпшає ся постійно.

Будапешт 11 марта. На вчерашній конференциї лїберальної партиї ухвалено без зміни проєкт торжества дня 11 цьвітня і адресу до Є. Вел. Цісаря.

Відень 11 марта. Міністер фінансів др. Кайцль принимав вчера урядників свого міністерства і на промову шефа секциї Вінтерштайна відповів, що міністри настають і уступають але ресортові урядники остають ся. Міністер завіряв урядників о своїй прихильности для них і рівночасно просив о довіре їх для себе; при взаїмній помочи буде й спільна робота поступати.

Атини 11 марта. Король санкціонував закон о контролї фінансовій.

Переписка зі всїми і для всїх.

☛ Просьба: Просимо наших Вп. Читателів, жадаючих від нас відповідий, неставити богато питань нараз, бо ми формально засипані питанями не лиш що-до самої їх скількости, але й що-до числа осіб, надсилаючих питаня, так, що мимо найлучшої волї не есьмо всилї всїм борзо відповісти, а більше як два рази в тиждень годї нам переписку поміщати.

П. К. в Зар.: Оба ті з'явища, котрих Ви опис нам прислали а до одного з них і рисунок залучили, належать до сьвітляних з'явищ у воздусї. Однакож місце в переписцї за надто мале, як щоби ми Вам могли їх точно пояснити, а відтак і треба би при зовсїм точнім поясненю сягнути глубше до науки о сьвітлї, що знову для неодного з читателїв було би менше зрозумілим. Длятого мусимо обмежити ся на коротким і більше загальнім поясненю. Насамперед треба знати то, що сонце і місяць обгороджують ся менше або більше широкими колесами лиш тогди, коли воздух в горі не есть зовсїм сухий і чистий. Місяць і сонце можуть обгороджувати ся в двоякий спосіб: 1) що, довкола сонця, або місяця — як нам з землї здає ся, нїби близько него — творять ся сьвітлянні круги, подібні до дуги, лиш що на них краски менше виразно виступають. Кажемо тогди, що місяць або сонце обгородило ся „сяевом“ або ґльориєю. Се з'явище поясняє ся т. зв. інтерференциєю сьвітла. В сїм случаю, межи сонцем або місяцем а чоловіком, котрий дивить ся, знаходить ся у воздусї нара або мраки в виді малесеньких кульок або баньок. Коли ті баньки суть повні, значить ся, наповнені водою, і не однакової величини, то они розщіплюють про-

---

відвідинами, і тому для безпечности виходить вже рано з хати в ліс з своїми сїтями і сильцями. Коли відтак пізним вечером наближає ся до своєї хати, обходить єї як злодій і закрадає ся на власне подвіре, задержуючись і наслухуючи, заки відважить ся зайти до середини.

Однако не приходив нїхто. А коли снїг упав, стояв вже на деревляній Юнпувій хатї ґотовий дах.

На всїх сьвятих запалив перший раз огонь в своїй новій печи.

На комині палахкотить полумінь, горіюче дерево тріщить немов би з радости а дим густими клубами уносить ся на подї. Юнпу як довгий простяг ся на лавцї, курить люльку і дивить ся в огонь.

Тепер має вкінци власну крівлю над головою і власні стїни для охорони. Має власне місце, власне пристановище, з котрого може після права прогнати кождого, хто хотїв би там вдерти ся і непокоїти его. Не потребує вже перед нїким гнути ся або стояти кому о ласку.

Колиб ще була жила его стара мати, то він мігби єї був взяти до себе, прийшло ему нараз на гадку. Довгі лїта забував він о нїй, а навіть не хотів о нїй згадувати. Она була так як і він виклята на сім сьвітї і нїколи не мала власного кутика. Она умерла, висьміяна, скривджена і споневірана від людий. Єї поховано в простій, негибльованій домовинї підчас голодного року і ледве їй задзвонено.

А він був такий твердий, безсердечний для неї за'житя. Тількож его віддано до арешту і розлучено з матірю, а коли він знов вийшов, глумили ся і висьміваіи їх обоїх. Від того часу почав він встидати ся матери, а она его. І они нераз далеко обходили себе, аби разом не зійти ся.

Але коли вже прийшов єї конець, прислала післанця і просила сина, аби прийшов і поговорив з нею. Юнпу робив вже тодї в лїсї при стинаню дерев і встидав ся іти до неї, тим більше, що всї чули, хто і по що присилав. Вскорі появив ся другий післанець з запитанем, чи він прийде і чи не схоче заняти ся похороном матери. Але він відповів: „Нехай єї ховає хто хоче“ — і не пішов.

Але то всьо могло було инакше бути... А хоч би его мати й не була жила при нїм, то все таки его мучили ті гадки. І щоби ті спомини відогнати від себе, виходить скоро з хати ладити сани на зиму, бо хоче наймити ся розвозити товари купцям, аби заробити гроший на корову.

Він міг би був одержати роботу при воженю клеців в горішнїм кінци свого села. Але там був би знов зійшов ся з тими людьми, перед котрими як раз утїкав сюди.

Тому поїхав він до одного села в сусїднім повітї і згодив ся розвозити всї товари до кількох доохрестних громад.

Пів зими товк ся Юнпу над берегом моря з купецкими товарами, що їх розвозив в середину краю.

Нї одна душа не знала его там і нїхто нэ питав, звідки він і який чоловік. Помимо того оминав він хати і села, немов би був в своїй околици, виминав навіть місточка і нїколи не приставав з иншими фірманами. Коли не було сильного морозу або метелиці, то ночів в поли при дорозї, а на ніч глядав притулку лише задля коня. З вікон, загород, з розстайних доріг приглядали ся ему, як він обїздив дорогу і сьміяли ся з него, але він нїчого собі з того не робив, а як хотїв дати кони вичинок то з'їздив над море на довгі, врізуючі ся в море, пусті півостровчики т. зв. коси. Там був він сам один, сам для себе з своїм конем, з котрим розмавляв нераз годинами, гладив его, пестив і бавив ся ним, а коли хотїв ему помогти під гору, то впрягав ся сам посторонком в санки.

Але від Різдва почала дорога ставати людні йшою; купцї і всякі инші люди їздили по ярмарках з міста до міста.

І раз коли Юнпу пробирав ся з своїм набором на вершок стрімкого горбка, над'їздять ему на стрічу сани, в котрих сидїло кількох в шубах обвинених і червоними поясами підперезаних панів. Коли-ж они майже вже зрівняли ся з ним, крикнув візник, щоби він уступав з дороги. Але заки він ще всціп повернути свої санки на бік, ударив один з тих панів Юнпувого гнїдого довжезним батогом з цїлої сили по хребтї. Юнпу, забуваючи на свого коня, що зі страху пігнав стрілою під гору, вискочив в найбільшім розяреню з саний і вирвавши кіл з плота, побіг за панами.

Они пігнали як вітер, але на найблизшім горбку дігнав він їх і з силою, яку лиш злість дає, кинув кіл на санки. На щасте сидячі в санках всцїли відхилити голови і кіл з найбільшим розмахом ударив в передну дошку санок, розторощив єї і розломив ся на двоє. Юнпу постояв ще хвильку і тремтячи від гніву, післав утїкаючим кілька страшних проклонів на здогін.

Коли повернув до саний, застав їх в рові, а гнїдий піною покритий і дрожачи зі страху стояв на дорозї з дишлем на хребтї. Юнпува лють і гнїв доти кипіла, доки не погадав собі, що то все таки велике щастє, що він не убив кого. В найблизшій гостинници, куди заїхав, аби дати спочити кони, довідав ся, що й ті пани заїздили там і що то певне мусять бути зелїзничі інжинери. — „Най-но они менї не влазять в дорогу, бо біда їм буде!“ — погадав собі Юнпу.

Вскорі по тій пригодї постановив Юнпу залишити фірманку, бо почував чим раз більший жаль за конем. А що заробок був добрий і він не хотів більше заробляти як ему було треба, вертав до дому, а минаючи все села і хати. На дні саний лежала молода корова, яку купив за зароблені гроші.

міне сьвітла, падаюче на них від сонця, так, що тогди творять ся лиш малі ясні круги близько сонця, або лиш части тих кругів, а то длятого, що повні баньочки відбивають проміне сонця лиш в двох напрямах. Коли же то суть лиш міхурці пари наповнені в середині лиш воздухом, то проміне сьвітла відбиває ся від них так, що они творять доокола сонця сяєво або ґльорию. Нераз, особливо в горах, буває так, що люди (найкрасше при всході сонця) видять перед собою ніби якогось чоловіка, з барвним сяєвом доокола голови і готові уважати се зовсім природне з'явище за щось надприродного, а по правді не видять більше нічого, лиш свою власну тінь, котра тогди, коли поза ними єсть сонце, а перед ними туман мраки, відбиває ся в тій мраці. Доокола голови на тіни видко тогди також і барвне сяєво, з таких самих красок як бувають на дузї. В сім случаю голову чоловіка окружають міхурці мраки, котрі сьвітло сонця розщіплюють і переносять в виді барвного слєва на туман мраки перед ним. З'явище се може видіти лиш один чоловік, бо другий стоїть вже в иншім напрямі і такого самого розщіпленя проміня сьвітла не може видїти. Зовсім подібне, але трохи иншого рода єсть то з'явище, коли доокола сонця або місяця покаже ся велике і далеке колесо з сьвітляними смугами, що творять ніби хрест в колесї (Ваш рисунок із з'явища з дня 25 лютого вечером межи 7 а 8 год.) Того рода круги видко частїйше доокола місяця, як докола сонця, а настають они від того, що високо у воздусї знаходять ся дрібнесенькі шпильочки леду (кришталики), на боках котрих відбиває ся сьвітло. Смуги, що ідуть в колесї на перехрест і сягають ніби аж до місяця або сонця, пояснюють ся в той спосіб, що сьвітло від поземих площ на кришталиках відбиваючись, творить прямовисну смугу, а сьвітло відбиваючись від прямовисних площ на кришталиках творить позему смугу і так робить ся хрест в колесї. Там, де смуга сходить ся з колесом буває она і ширша і яснїйша, бо в тім місци складають ся на ню і та причина, що творить колесо і та, що творить смугу. Ті яснїйші і ширші місця звемо побічними сонцями або місяцями. — **К. Л. почта Ряшів:** Для Галичини: Fr. Reichman, Księga adresowa miasta Lwowa; там єсть і спис важнїйших фабрик в краю; для Відня і Австриї: Lehmans Wohnungsanzeiger. Подібні книги суть і для Німеччини; тепер видано таку і в Берлинї, але автора собі не пригадуємо. Так само єсть і польска книга адресова для Познаньщини, але автора так само собі не пригадуємо. Запитайте карткою в першій лїпшій книгарни, а скажуть Вам. Для Росиї — не знаємо. — **Читатель з над Гнїзни:** 1) Питане: як найлучше маринувати оселедцї? — не розуміємо. Прецї у Вас в Гнїзнї ловлять оселедцї, а тих, що до нас приходять вже готові, чейже не треба вже маринувати. Може Ви мали на думцї: ґарпірувати? — значить ся приправляти звичайні солені оселедцї до столу. В такім случаю треба оселедцї добре вимочити і очистити, виймити молочко або икру і посїчи з цибулькою або і без неї а цибульку лиш покраяти і додати капарів, оселедцї покраяти на кусні і уложити на тарели цілїсть, зложити коло них молочко або икру, посипати цибулькою і капарами пілляти оцтом і оливою та подати на стіл. Оселедцї марнують ся в оцтї завареним з всїляким корінєм, голову і хвіст відтинає ся, хребет з остями виймає ся, мясо розкладає ся, насипає на него споро грубо посїченої цибулї і англїйского перцю та звиває ся і обвязує ся ликом або шнурочками. — 2) Лїчити електрикою самі не будете, бо до того бодай в перших початках єсть потрібний лїкар. Не думайте, що то сама електрика яко така лїчить. Електрика лиш спонукає дрожанє мязів і в тім єсть вага єї лїченя; єсть то рід масажу. До того же треба знати, котрі іменно мязи (мушкули) треба порушати електрикою і в якім напрямі та з якою силою. До лїченя електрикою суть окремі прилади (машинки електричні), котрі дають або т. зв. переривaний або постійний ток електричний. Найлїпша і найбезпечнїйша що машинка електрична до ужитку осіб інтелїґентних (розуміє ся по поученю лїкаря) був би т. зв. „Vibrator" Liedbeck-а. Впрочім лїкар Вам найлїпше може порадити. — 3) Віденьскої фірми на разі не можемо подати. Впрочім і не оплатилось би укладати букети дома і не зможете того так красно зробити як фабрика. — **А. Цайм Бучач:** Іспит з рахунковости державної і загальної складає ся перед ц. к. комісиєю для рахунковости загальної і державної при намістництві. Треба туди внести подане з просьбою о припущенє до іспиту і визначене речинця. До науки: лїтоґрафовані скрипти Черного (купити в антикварни Köhler'a Львів, ул. Баторого, 28, цїна 3 зр.) і Schrott-а рахунковість державна. Для чисто купецкої бухальтериї єсть знаменитий підручник: Kaufmännische Unterrichtsstunden v. Langenscheidt-Schär, з котрого можна виучити ся без учителя. Для загальної рахунковости єсть се знаменитий підручник. Іспит складає ся в польскім язицї. — **А в Я.:** 1) З 26 роком житя можна вступити до уряду податкового, але треба мати бодай шість кляс середної школи. 2) Щоби вуса лїпше росли, може поможе частїйше голенє, але нема способу, щоби їх штучно підганяти. Від випаданя, скоро причиною не єсть яка поважнїйша недуга, поможе може хінїнова масть. До укладаня уживають на ніч опасок під ніс. — 3) Білі плямки на нїгтях походять з того, що коли ніготь росте, дістає ся до него воздух (п. пр. внаслїдок скалїченя повисше нігтя) або взагалї роблять ся в нїгти малесенькі щілини, котрі не допускають, щоби пробивала ся рожева краска тїла. Прості люди кажуть, що нїгті цвитуть і ворожать з того щастє. — **Еміль К. в Кобірницях:** Не витягнені. Запренумеруйте собі ґазету „Nadzieja", видавець: August Schellenberg i Syn, дім банковий у Львові, ул. Кароля Людвика ч. 1 а будете з неї інформувати ся. — **М. Н. в Т.:** Невитягнений. — **О М. учитель в К. Л.:** Невитягнений. — (Дальші відповіди пізнїйше.)

☛ (Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати анї марок анї карт кореспонденційних до відповіди).

— **Звістна фірма пп. Михайла Спожарского і Сина** постарала ся о листовий папір з гарним портретом Тараса Шевченка (клїш зроблений за границею). Коробка того листового паперу враз з кувертами продає ся в склепі пп. Спожарских (в каменици „Просьвіти") по цїнї від 40 кр. до 1 зр. 50 кр.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

Він завинув єї старанно в кожухи і рогожі, а сам сидить на передній дошцї саний. Она подобає на дитину, що лежить на фірі і дивить ся на него своїми великими ясними очима, коли він часом оберне ся і єї поглядить. Юнну веселий; підспівує собі півголосом і тихо усьміхає ся на вид свого товариства. Чим більше наближає ся до хати тим він веселїйший і думає ущасливлений: „Тепер не бою ся нї нужди нї журби, кінь, корова, власна хата, нї, нема чого бояти ся нужди... цїлком нема чого!"

Коли приїхав до дому, застав хату засипану снігом аж майже під дах; ніхто тут не шукав дороги, навіть одного людского слїду не було, лише заяцї і куропатви ходили по его подвірю.

* * *

Юнну розпочинає радістний час; довгі передвеснянї днї зуживає він на роботу коло дому. Рубає дрова, звозить сїно до дому і дерево на нові будинки: стайню і шопу.

Але єго веселість все таки одного дня щезає, коли він в дорозї до ліса чує з далека удари сокири. То певно якийсь дроворуб, але він не пустить єго в нїякий спосіб до своєї хати.

Але дроворуб не приходить до хати; здаєть ся, що поїхав другою стороною озера з своїм набором до села. І кілька днїв не чути дроворуба в лїсї. Аж одного дня, коли Юнну сидить собі безжурно на своїх санях, переїздить той сам чоловік попри него до лїса, але не говорить нї слова так як і Юнну, що побачивши єго відвертає лице в иншу сторопу. Кінь належить до Юннувого господаря, то Тафовний кінь, але наймит якийсь чужий.

Так приїздить той чоловік вже довший час, але все мовчить. Видко він не хоче непокоїти Юнна. То певно якийсь новий наймит у господаря, порядний, пильний, він Юннуви подобає ся. Тому коли они знов стрітили ся, здержує Юнну свого коня, закурює люльку і починає з тим чоловіком розмову. Довідує ся, що Тафво має вступити на весну в державну службу, до зелїзницї, бо господар не хоче єго держати; не можуть згодити ся на заслуженину. Юнну, як сказано, любує ся тим новим чоловіком, він же для него такий кречний, дивує ся з великого заробку, о якім єму Юнну оповідає і так поволи Юнну стає балакливий і говорить весело о многих инших річах, о своїх нових будинках, о буді і о стайни. Він навіть запрошує чужинця, аби вступив до него, коли буде переїздити. — Наймит заходить дїйстно, дякує, чудує ся всьому і говорить до Юнна як до справдїшного господаря, та хоч як Юнну силує ся, то однако не може відкрити в очах наймита нї найменшої насьмішки.

Одної недїлї приходить в гостину до Юнна сам господар. Оповідає, що покинув свої власні інтереси, аби лише прийти, бо побоював ся, що Юнну не дав собі ради і бідує в снїгах. Юнну варить каву і гостить господаря тютюном з міста. Господар хвалить також цїлу господарку.

— Ти ще тут виставиш цїлий фільварок, коли вже до тепер так добре загосподарив ся — попідає до Юнна.

І они розмавляють о Юннувім молодім господарстві і радять ся, де би найлїпше вибрати ґрунт під орне поле а де під луку; господар радить з'орати ґрунт по цїлій стороні між домом а озером, а Юнну каже, що там дальше в боцї було би лїпше поле, але господар заміче, що найлїпша ріля все та, що лежить перед хатою.

— Чи-ж я справдї мав би коли стати господарем, чи справдї будуть мусїли другі уважати мене колись правдивим чоловіком? — гадає Юнну, коли господар від'їхав.

І коли прийшла весна, бере ся Юнну ще горячїйше до роботи пірваний гордими снами. Він вирубує великий кусень лїса на полудневій стороні горба, обгороджує кусник випаленого зрубу, оре і корчує і заводить луку на долинї при озері. Найщасливійші днї для него то недїлї. Він переводить їх в товаристві свого коня. Біжить з ним через поля і трясависка, сїдає коло него з запаленою люлькою, пестить єго і говорить та частує єго ласощами: хлїбом або сїлю, що все носить в кишени.

Засїяне збіже прекрасно сходить і росте і коли він на него дивить ся і думає о своїм новім житю, стають єму сльози в очах і він цїлий дрожить.

Але як раз в таких хвилях находить на него якийсь безосновний нерозумний страх перед тим, що може щось стати ся і знищити, розбити єго теперішне щастє. Він старає ся порозуміти то причуте. Раз снить ся єму, немов та незнана небезпечність наступає як чорна, тяжка хмара на него, шумить і гремить понад полем, зриває дах з єго хати і кидає єго самого до землї. Він роздумує над тим сном, розбирає єго значінє і гадає над средствами, щоби забезпечити ся перед грозячим нещастєм.

Коби лиш єго господар не розгнївав ся чого на него, коби єго не прогнав, бо між ними не було нїякого письменного контракту. Він з'оре там ґрунт, де велїв господар, може й там буде добре поле, хоч тяжше єго виробити.

Або може господар зажадає від него десятини, бо він держить корову, або може буде гнївати ся, що він не ходить до сповіди і на богослуженя. — А може й уряд зажадає податків?

І він іде до пастора, несе фаску масла, просить о прощенє і о сповідь.

Того самого дня залагоджує і податкові справи, платить свою часть наперед у писаря, бо податку від него ще не жадають.

Тепер — гадає Юнну — ніхто вже не сьміє єго рушити і непокоїти.

(Дальше буде).

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера